

YHDESSÄ

Seinäjoki

Euroopan unionin
osarahoittama

YHDESSÄ-HANKE 1.4.2024–30.9.2026

YHDESSÄ- TYÖELÄMÄVALMENNUS

7. Ke 29.10. klo 10-13

Seinäjoki

Euroopan unionin
osarahoittama

YHDESSÄ

KURSSIN AIKATAULU

~~ke 1.10. klo 10-13~~

~~to 2.10. klo 17-19 Työnhakupaja ATK-luokka~~

~~ma 6.10. klo 10-13~~

~~ti 7.10. klo 12.30-16.00 Yritysvierailu Ilmajoen Sähkökoje~~

~~ke 8.10. klo 10-13~~

~~to 9.10. klo 17-19 Työnhakupaja ATK-luokka~~

~~ma 20.10. klo 10-13~~

~~ke 22.10. klo 8.30 Yritysvierailu Lidl Keskusta, Valmennus klo 10-13~~

~~to 23.10. klo 17-19 Työnhakupaja ATK-luokka~~

~~ma 27.10. klo 10-13~~

ke 29.10. klo 10-13

to 30.10. klo 17-19 Työnhakupaja ATK-luokka

Tärkeää olla
paikalla joka
kerta!

YHDESSÄ

YHTEISET SÄÄNNÖT KURSSILLE

1. Tasa-arvo: kaikki ihmiset ovat yhtä tärkeitä.
2. Täsmällisyys: Tulemme ajoissa kurssille.
Ilmoita jos myöhästyit tai et voi tulla paikalle.
3. Vastuullisuus: Teemme asiat, jotka olemme luvanneet tehdä.
4. Olemme ahkeria ja aktiivisia.
5. Olemme ystävällisiä ja kohteliaita kaikille.
6. Puhumme suomea.
7. Emme katso puhelimia.
8. Emme häiritse muita.

YHDESSÄ

TÄNÄÄN

1. TYÖKULTTUURI SUOMESSA
2. TYÖN ALOITTAMINEN JA LOPETTAMINEN
3. MITÄ OLET OPPINUT
4. PALAUTE JA LOPPUKYSELYT
5. MITÄ KURSSIN JÄLKEEN?

YHDESSÄ

Ilmajoen sähkökoje ja LIDL - Mitä tapahtuu seuraavaksi

Hakemukset on lähetetty eteenpäin

Ole valmis jos sinulle soitetaan:

- Ole puhelimesta positiivinen ja innostunut
- Varmista milloin haastattelu on
- Muista sanoa kiitos!

YHDESSÄ

TYÖKULTTUURI SUOMESSA

YHDESSÄ

KESKUSTELU

Onko sinua ihmetyttänyt jokin asia Suomessa kun olet ollut työharjoittelussa tai töissä?

Mikä on erilaista työpaikalla Suomessa ja siellä missä asuit ennen?

YHDESSÄ

MUSTAFA LIDLISSÄ

- ❖ Mustafa sai Lidlistä 3 kuukauden määräaikaisen sopimuksen hyllyttäjänä. Mustafa on ahkera työntekijä ja hän haluaa jatkaa töitä LIDLissä kun 3 kk sopimus loppuu.
- ❖ Mustafan työkaveri Niina on ollut töissä LIDLissä jo 4 vuotta. Niina perehdyttää Mustafaa työhön. Niina kertoo Mustafalle päivän työtehtävät. Mustafa ei kuuntele, vaan haluaa tehdä niin paljon töitä niin paljon kuin mahdollista.
- ❖ Mustafa ei halua puhua Niinan kanssa siitä, mitkä työtehtävät kuuluvat Mustafalle ja mitkä Niinalle. Mustafa haluaa tehdä töitä paljon ja nopeasti. Hän haluaa näyttää LIDLille että hän on hyvä työntekijä.

YHDESSÄ

MITÄ TAPAHTUI SEURAAVAKSI?

- Niinan mielestä Mustafa ei kuunnellut, ja hänen kanssaan oli tosi vaikea tehdä yhteistyötä.
- Mustafan ja Niinan esihenkilö huomasi, että Mustafan kanssa tiimityöskentely ei toiminut. Mustafa ei kuunnellut. Niina mietti, että Mustafa ei kuunnellut siksi, koska Niina on nainen.
- Mustafan työsopimusta ei jatkettu.

MIKKO TÖISSÄ KAHVILASSA

- ❖ Mikolla alkoi työt kahvilassa.
Mikko sai vakituisen työn, jossa oli ensin puolen vuoden koeaika.
Työt sujuivat hyvin, ja Mikko oppi tehtävät nopeasti.
Hän viihtyi työssään, ja työtoverit olivat ystävällisiä.
- ❖ Kahvilassa työskenteli myös Laura, joka oli siellä kesätöissä.
Mikko ja Laura juttelivat usein töissä ja tulivat hyvin toimeen.
- ❖ Eräänä perjantaina Mikko tarjoutui viemään Luran kotiin autolla.
Laura ajatteli, että Mikko oli ystävällinen, ja meni Mikon kyytiin.
Autossa Mikko yritti suudella Lauraa.

MITÄ TAPAHTUI SEURAAVAKSI?

- Laura oli tapahtuneesta hyvin peloissaan ja ahdistunut. Hän ei ymmärtänyt, miksi Mikko oli toiminut niin.
- Laura oli 16-vuotias, ja kertoi kotona tapahtuneesta äidilleen. Laura kertoi asiasta myös esihenkilölle.
- Esihenkilö oli asiasta järkyttynyt ja keskusteli Mikon kanssa asiasta. Esihenkilö kertoi Mikolle, että ravintolassa ei suvaita tällaista käytöstä.
- Työnantaja päätti Mikon työsopimuksen koeajalla.
- Laura miettii, tekeekö hän tapauksesta rikosilmoituksen poliisille.

TYÖKULTTUURI SUOMESSA:

Oma tila ja koskemattomuus

- On tärkeää olla ystävällinen kaikille,
MUTTA: Älä mene liian lähelle / kosketa toisia ihmisiä.
- Älä flirttaile.
- Älä koskaan kommentoi toisen ihmisen ulkonäköä.
- Älä kysy henkilökohtaisia kysymyksiä. (Esim. onko sinulla poikaystävä / tyttöystävä?)

TYÖKULTTUURI SUOMESSA:

Yhdenvertaisuus ja tasa-arvo

Kaikki ihmiset ovat yhtä arvokkaita.

- Jokaista ihmistä täytyy kunnioittaa ja olla ystävällinen.
Ei ole merkitystä:
  - Asema työpaikalla (johtaja, esihenkilö, vanha työntekijä, uusi työntekijä)
  - Etninen tausta / ihonväri / kotimaa / äidinkieli
  - Ikä (nuori, vanha)
  - Sukupuoli (mies / nainen / muu / transihminen)
  - Seksuaalinen suuntautuminen (homo, lesbo, bi-seksuaali)

YHDESSÄ

TYÖKULTTUURI SUOMESSA:

Yhteistyö

- Työpaikalla sovitaan puhumalla, mitä tehdään.
- Joka päivä voi olla samoja tehtäviä, mutta myös erilaisia tehtäviä.
- On tärkeää puhua joka päivä työkaverien kanssa, mitä tänään tehdään.
  - Tehdään yhdessä!
  - Pyydä apua!
  - Auta muita!
- Kaikki voivat antaa ohjeita uudelle työntekijälle.
  - Kuuntele kaikkia!
  - Jos et ymmärrä →Kysy: Voitko kertoa uudestaan?
  - Jos et ole varma, ymmärsitkö →Kysy: Voitko näyttää?
- Kun työkaveri antaa sinulle tehtävän, jota et osaa tehdä yksin:
  - Kysy: Voitko auttaa minua?

YHDESSÄ

TYÖSSÄ ALOITTAMINEN (KERTAUS)

YHDESSÄ

PEREHDYTYS

- Sinulle opetetaan, mitä työssä tehdään.
- Sinulle opetetaan/näytetään:
  - omat työtehtävät
  - työpaikan toimintaa
  - työvälineet
  - työturvallisuus
- Mistä sinä saat tietää sinun omat työvuorot?
- Tärkeintä: Kysy HETI kun tulee kysymys mieleen!

"Anteeksi, mitä tämä tarkoittaa?"
"Voisitko näyttää minulle?"

PALKKAN TARKISTAMINEN

Palkkalaji	Aika/määrä	A-hinta	Summa
Kuukausipalkka tai tuntipalkka 3			XXXX,XX
Lauantailisä 4			XX,XX
Sunnuntailisä 4			XX,XX
Yölisä 4			XX,XX
Ylityölisä 5			XX,XX
Vuosivapaa/arkipyhäkorvaus			XX,XX
Sairausajan palkka ajalta	XX.XX-XX.XX		XX,XX
Loma-ajan palkka ajalta 10	XX.XX-XX.XX		XX,XX
Lomaraha			XX,XX
Lomakorvaus			XX,XX
Muut palkkatiedot			
Ennakonpidätys			XX,XX
Työntekijän maksut:			
TyEL 7			XX,XX
TVM 8			XX,XX
Ay-jäsenmaksu 9			XX,XX
Sairausvakuutuksen päivärahamaksu			
Veroton osuus			XXXX,XX
MAKSETAAN			XXXX,XX

- Joskus palkassa on virheitä.
- Tarkista palkkalaskelmasta joka kerta, oletko saanut palkkaa oikein!
  - Onko tuntimäärä oikein?
  - Onko lisät oikein?
- Kirjoita itselle aina työvuorot kalenteriin, jotta voit tarkistaa ne myöhemmin.
- Jos palkassa epäselvyyksiä, virheitä, kysymyksiä:
  - Voit aina kysyä esihenkilöltä!

YHDESSÄ

KUN TYÖ LOPPUU

YHDESSÄ

TYÖN PÄÄTTYMINEN

Miksi työ voi loppua?

- Koeaikana sopimuksen voi purkaa itse ilman syytä
- Työnantaja voi purkaa sopimuksen jos työntekijä ei sovellu tehtävään
- Määräaikainen sopimus päättyy.

Työn päättyminen jos on vakituinen sopimus

- Työntekijä irtisanoutuu itse
- Työnantaja irtisanoo sinut (puhekieli: saat potkut)
- Muutosneuvottelut (yt-neuvottelut), taloudelliset syyt

Lisätietoja: [Päättyminen - Tyosuojelu.fi - Työsuojeluhallinto](#)

IRTISANOMISAIKA

Jos irtisanoudut tai saat potkut:

Kauanko täytyy vielä tehdä töitä?

Koeajalla?

→ Ei irtisanomisaikaa

Koeajan jälkeen?

→ Riippuu siitä miten pitkään olet ollut töissä

Työnantajan irtisanoessa

Työsuhteen pituus	Irtisanomisaika
0–1 vuotta	14 päivää
1–4 vuotta	1 kk
4–8 vuotta	2 kk
8–12 vuotta	4 kk
yli 12 vuotta	6 kk

Työntekijän irtisanoutuessa

Työsuhteen pituus	Irtisanomisaika
0–5 vuotta	14 vrk
yli 5 vuotta	1 kk

YHDESSÄ

KUN TYÖ LOPPUU

- Saat lopputilin, eli viimeisen palkan.
- Lopputilissä on kaikki palkat joita ei ole vielä maksettu.
- Myös kertyneet lomat maksetaan silloin yleensä rahana.

Mitä sinun tulee tehdä?

-Ilmoittaudu työttömäksi työnhakijaksi.

-Pyydä työtodistus.

YHDESSÄ

TYÖTTÖMYYSKASSA

Ammattiliiton jäsenet kuuluvat työttömyyskassaan.

- Jos kuulut työttömyyskassaan, ja jäät työttömäksi, sinulle maksetaan ansiosidonnaista työttömyyspäivärahaa eli ansiopäivärahaa.
- Ansiopäiväraha on korkeampi työttömyysraha, kuin Kelan päiväraha!
- Ansiopäivärahaa voi saada enintään 300 päivää. (400 jos olet ollut töissä yli 3 vuotta.)
- Sinun täytyy itse liittyä ammattiliittoon. Kukaan muu ei tee sitä sinun puolestasi.
- Voit saada ansiosidonnaista päivärahaa:
  - Jos olet kuulunut työttömyyskassaan yli 12 kuukautta.
  - Jos olet ollut töissä yli 12 kuukautta.

YHDESSÄ

KESKUSTELUTEHTÄVÄ

Mitä olet oppinut Yhdessä-valmennuksessa?

- Mitä uutta opit?
- Mikä oli tärkeää tietoa sinulle?

YHDESSÄ

PALAUTEKYSELY

YHDESSÄ

TYÖLLISYYSPALVELUT JA TUKI

YHDESSÄ

TUKI (ETUUS) JA PALKKA

Kelan etuudet

Esimerkiksi:

Asumistuki, työttömyysetuudet, lapsilisä, toimeentulotuki, opintotuki

Työttömyysetuudet

Esimerkiksi:

Työttömyysetuus, työmarkkinatuki, peruspäiväraha, soviteltu päiväraha, ansiosidonnainen päiväraha

Palkka vaikuttaa etuuksiin

-Jos saat palkkaa saat vähemmän tukia

-Kun työ alkaa täytyy siitä ilmoittaa TyöLakeuteen ja Kelaan!

YHDESSÄ

TYÖTTÖMÄN PALVELUT

Työvoimapalvelut

TyöLakeus on uusi TE-toimisto! (Seinäjoki, Ilmajoki, Isokyrö)

<https://www.tyolakeus.fi/>

→ Oma vastuuvirkailija, eli omavalmentaja

YHDESSÄ

TYÖMARKKINATORI.FI

Voit lähettää viestin sinun omalle omavalmentajalle

<https://tyomarkkinatori.fi/henkiloasiakkaat/asiointi>

Tai kirjoita googleen: työmarkkinatori asiointi

1. Kirjaudu sisään nettipankkitunnuksilla
2. Klikkaa: jätä yhteydenotto
3. Valitse viestin aihe
4. Kirjoita viesti ja klikkaa lähetä

YHDESSÄ

Työmarkkinatori

Avoimet työpaikatTyövoimakoulutuksetTietoa työelämästäAmmattitieto

Henkilöasiakkaat > Asiointi

 Asiointi

Henkilöasiakkaan kanava asiointiin työvoimaviranomaisen kanssa

Tervetuloa asioimaan kanssamme!

Kirjaudu sisään ja asioi Työmarkkinatorin Asiointi-osiossa

Asiointi on Työmarkkinatorilla oleva työvoimapalveluiden sähköinen asiointikanava. Asioinnissa voit ilmoittautua työnhakemisen edellytys. Lisäksi voit ilmoittaa työllistymissuunnitelmasi etenemisestä sekä muutoksista työnhaussasi. Asiointiin voit ilmoittautua työnhakijaksi ja hakea starttirahaa yritystoiminnan aloittamiseen.

Työmarkkinatorin Asiointi-osiossa voit

- ilmoittautua työnhakijaksi, jolloin voit hakea työttömyysetuutta,
- seurata työnhakusi tilannetta,
- sopia työllistymissuunnitelmasta ja ilmoittaa sen toteutumisesta,
- ilmoittaa työnhakusi muutoksista,
- hakeutua työvoimakoulutuksiin ja
- hakea starttirahaa.

Kirjaudu sisään

YHDESSÄ

Oikopolut

Ilmoita suunnitelman etenemisestä

Hyväksy ehdotettu suunnitelma, tarkastele sovittuja tehtäviä ja kerro, mitä olet tehnyt.

[Ilmoita etenemisestä](#)

Ilmoita muutoksesta tilanteessasi

Ilmoita työnhakuusi liittyvät muutokset, kuten työnteon tai opiskeluiden aloitus.

[Ilmoita muutoksesta](#)

[Tarkastele työ- ja koulutustarjouksia](#)

Katsele ehdotettuja työ- ja koulutustarjouksia. Huomioithan, että vastaaminen on velvoittavaa.

[Jätä yhteydenottopyyntö](#)

Ota yhteyttä asiantuntijaan.

[Katsele koulutuksiasi ja palveluitasi](#)

Tarkasta koulutustilanteesi ja katso osallistumistietojasi.

[Katsele asiointitietoja](#)

Tarkastele asiointitietojasi, kuten yhteystietojasi ja mahdolliseen työnhakuusi liittyviä asiakastietoja.

[Hae starttirahaa](#)

Lue lisää starttirahahakemuksesta ja miten turvata yrittäjyyden alkuaajan toimeentulosi.

Asiain chat

YHDESSÄ

Jos et tiedä aihetta niin valitse:
Oman tilanteeni tarkistaminen

Kirjoita viesti ja klikkaa: lähetä

Yhteydenottopyyntö

Haluan, että minuun otetaan yhteyttä seuraavassa asiassa *

- ☐ Oman tilanteen tarkistaminen
- ☐ Työttömyysturva
- ☐ Työnhakuun tukeminen
- ☐ Yrittäjyys
- ☐ Koulutus
- ☐ Ammattivalinta- ja uraohjaus
- ☐ Työ- ja koulutuskokeilu
- ☐ Palkkatuki

Kerro tarkemmin mistä haluat keskustella *

Peruuta

Lähetä

YHDESSÄ

TYÖLLISYYSPALVELUIDEN PALVELUITA

- Palkkatuki on tuettu työpaikka: Mahdollisuus saada kokemusta ja parantaa kielitaitoa.
- Työkokeilu on työharjoittelu. Mahdollisuus saada kokemusta ja kokeilla erilaisia töitä.
- Valmennus erilaisia valmennuksia liittyen työhön ja koulutukseen.
- Uraohjaus auttaa miettimään mikä on sinulle sopiva työ.
- Tapahtumat: esim. rekrytointitapahtumat ja CV-paja.
- Työvoimakoulutukset: Koulutus jonka aikana voit saada työttömyysetuutta (parempi kuin opintotuki)

Kysy lisää omalta työllisyyspalveluiden asiantuntijalta 😊

YHDESSÄ

PALKKATUKI

Palkkatuki on tuettu työpaikka: Mahdollisuus saada kokemusta ja parantaa kielitaitoa.

- Tuki työnantajalle, joka työllistää sinut.
- Voidaan myöntää myös osa-aikatyöhön ja oppisopimukseen.
- Palkkatukea voidaan myöntää esimerkiksi, jos terveysongelmat vaikeuttavat työllistymistä.

Onko sinulla mahdollisuus saada palkkatukea? Mikä on tuen prosentti?

→ Voit kysyä työllisyyspalveluista.

TYÖVOIMAKOULUTUS

Työvoimakoulutus on tarkoitettu työttömille tai niille, jotka ovat pian jäämässä työttömäksi

- Koulutuksen tavoitteena on työllistyminen
- Koulutus ei maksa mitään
- Koulutukseen hakeminen on sitovaa
- Koulutuksen aikana saa työttömyystukea ja kulukorvausta (9e/päivä)
- Keskustele oman omavalmentajan kanssa ennen kuin haet työvoimakoulutukseen.

YHDESSÄ

TYÖTTÖMÄN TYÖNHAKIJAN VELVOLLISUUDET

➤ Työnhakuvelvoite:

Työnhakuvelvoite: etsi työpaikkoja ja ilmoita työllisyyspalveluille

Alle 25-vuotiaat: Hae myös opiskelupaikkoja.

➤ Päivitä yhteystietosi:

Kerro työllisyyspalveluille, jos sinun osoite tai puhelinnumero muuttuu.

➤ Ilmoita muutoksista:

Jos aloitat työn, opinnot tai ryhdyt yrittäjäksi.

JOS LAIMINLYÖT VELVOLLISUUKSIA VOIT MENETTÄÄ TYÖTTÖMYYSRAHAN

YHDESSÄ

MITÄ KURSSIN JÄLKEEN?

Yhdessä-hanke auttaa työnhaussa

- Jokaiselle varataan oma henkilökohtainen tapaaminen marraskuun aikana
- Tutustutaan hieman lisää, saat kertoa enemmän sinun tilanteesta
- Miten voimme tukea juuri sinua työnhaussa
- Jos töitä ei löydy, mitä muita vaihtoehtoja on? Esimerkiksi: koulutus, työkokeilu?

Hankkeen toimintaa osallistuminen on vapaaehtoista 😊

YHDESSÄ

YHDESSÄ

MISTÄ SAAT APUA JOS ON ONGELMIA TYÖELÄMÄSSÄ?

Pakolaisapu, neuvontaa eri kielillä: [Tukea työelämän haasteisiin - Suomen Pakolaisapu](#)

SAK työsuhdeneuvonta: [Työelämän ABC – SAK](#)

Rikosuhripäivystys, RIKU: <https://www.riku.fi/>

Työsuojelu: <https://tyosuojelu.fi/>

YHDESSÄ

TODISTUKSET!

Kiitos kaikille aktiivisesta
osallistumisesta kurssille!

YHDESSÄ

KIITOS!

Nähdään vielä huomenna torstaina työpajassa

Tietokonealuokka
Kello 17

Seinäjoki

Euroopan unionin
osarahoittama

YHDESSÄ